

MANIFEST DE LA VIII DIADA PER LA LLENGUA I L'AUTOGOVERN

Crida a les institucions i a la societat:

JUNTS PODEM SALVAR LA LLENGUA ARA ENCARA HI SOM A TEMPS!

ISIDOR MARÍ

Director de l'Àrea d'Humanitats de la Universitat Oberta de Catalunya

Amigues, amics:

Aquí estam tots junts una vegada més, per reafirmar la nostra voluntat de guanyar un futur plenament normal per a la llengua, per a la cultura i per a l'autogovern d'aquestes illes.

I som aquí de nou perquè sabem que no podem afluixar, perquè constatarem les dificultats que hi ha per estendre l'ús normal de la nostra llengua a tota la societat, i perquè veim com persisteix la descarada involució autoritària, classista i centralista del Govern espanyol.

Però som aquí també i sobretot perquè sabem que junts podem salvar la llengua, perquè som conscients que ara, encara hi som a temps, i per això feim una crida a les institucions i a tota la societat, perquè tot és possible si actuam junts i amb decisió, si cadascú fa amb energia, responsabilitat i coratge la seva part en aquest projecte col·lectiu de llibertat i convivència.

No volem ignorar els avanços que s'han aconseguit, ni la intensificació recent dels esforços de

les institucions per la normalització lingüística i cultural. És ver que cada vegada hi ha més gent que coneix i entén la nostra llengua, però precisament per això hem de reclamar que cada dia tothom la utilitzi més i millor. És cert que durant els darrers anys han augmentat els sectors favorables a la llengua, la cultura i l'autogovern; i justament per això sabem que som capaços d'anar més enllà, i aconseguir una presència més gran de la nostra llengua en tots els àmbits de la societat. La llengua catalana ha adquirit progressivament un prestigi important en el món oficial, en els mitjans de comunicació i en la producció cultural: i això precisament ens permet ser més exigents, demanar a la societat i a les institucions un nou impuls, una política més ambiciosa i un compromís més decidit amb la nostra llengua. Per això podem reclamar a totes les empreses i a tots els professionals que es decideixin d'una vegada a usar la nostra llengua en totes les comunicacions orals i escrites amb els seus clients. No hi

ha dret que en molts de casos en què es fan servir diverses llengües estrangeres la nostra sigui vergonyosament exclosa o marginada.

S'han fet accions positives, és cert. L'any passat reclamàvem un pla de xoc per la llengua, i poc després el Govern posava en marxa el Pla d'Actuacions Urgents. Fa poc també que s'ha constituït l'Institut Ramon Llull, fruit de la cooperació entre les Balears i Catalunya, oberta a la incorporació dels altres territoris de llengua catalana, que pot ser un instrument important de projecció internacional de la nos-

foto: Torelló. Arxiu del Diario de Mallorca

foto: Lorenzo. Arxiu del Diario de Mallorca

tra cultura. La llei de comerç ha iniciat el camí cap al reconeixement del dret dels consumidors a ser atesos en llengua catalana. S'han obert perspectives interessants que temps enrere eren difícilment imaginables.

Però són tan antigues i tan fortes les tendències adverses, que encara hem d'intensificar molt més els esforços institucionals i la implicació de tota la societat. No n'hi ha prou amb les accions d'una o dues conselleries. Totes les àrees de govern, i no sols autonòmiques, sinó també insulars i locals, han de convocar i liderar un gran compromís de tota la societat amb el futur de la nostra llengua. I d'una manera especial els municipis turístics on l'impacte de la multicultu-ralitat és més fort i visible.

Ho exigeixen els mateixos canvis, ràpids i profunds, de la població d'aquestes illes. Com dèiem ara fa un any, 4 de cada 10 illencs han nascut fora de les Balears. La proporció de nous ciutadans nascuts a l'estranger ha crescut els darrers anys vertiginosament. Els col·lectius residents d'europaus benestants i la nova immigració extracomunitària plantegen reptes nous per a la convivència intercultural. Necessitam superar les desigualtats socials i l'aïllament de cada grup cultural amb un compromís recíproc de relació intercultural, que assegurí a la vegada la cohesió social i el futur de la llengua i la cultura pròpies d'aquestes illes.

Som conscients de la nostra part de responsabilitat com a societat receptora de tots aquests nous ciutadans: sabem que hem de fer un esforç especial d'adaptació a la diversitat cultural i lluitar contra l'exclusió i les desigual-

tats socials. Però s'ha de reconèixer també que la nostra societat ja ha fet una part important d'aquest esforç, que hem après castellà, català i diversos idiomes, que molts de serveis públics i molts d'establiments privats s'esforcen per atendre adequadament a gent de molt diverses procedències. I aquesta part de l'esforç que hem fet i volem aprofundir ens legitima per a reclamar un esforç recíproc d'adaptació dels nous ciutadans a la realitat de la terra que els acull.

I els nous ciutadans d'aquestes illes tenen també la seva part en

aquest compromís de convivència: reconèixer la personalitat específica de les Balears, interessar-se per comprendre la llengua i la cultura pròpies d'aquesta terra, saber fer compatible la seva cultura d'origen amb la incorporació gradual a un projecte col·lectiu que assegurí el futur a la llengua catalana, com a llengua comuna d'ús públic. Tots hem d'aprendre a conviure en la diversitat, a construir junts un marc de relació intercultural basat en el respecte de les diferents cultures d'origen, en la superació de les desigualtats socials i en la voluntat de compartir el sistema democràtic i la cultura específica d'aquesta terra.

**Perfumeries
KARIG**

LES NOSTRES BOTIGUES A:

PALMAC/. Francesc Fiol i Joan, 10
Pça. Pere Garau, 20 C i D
C/. Aragó, 17
C/. Blanquerna, 18
FELANITXC/. des Convent, 37
MANACORAvda. Baix des Cos, 3
CALES DE MALLORCA	...Centre Comercial
ALCÚDIAPça. Constitució, 10
CALA MILLORC/. Son Jordi, 4
SA COMAAvda. Savines, 118

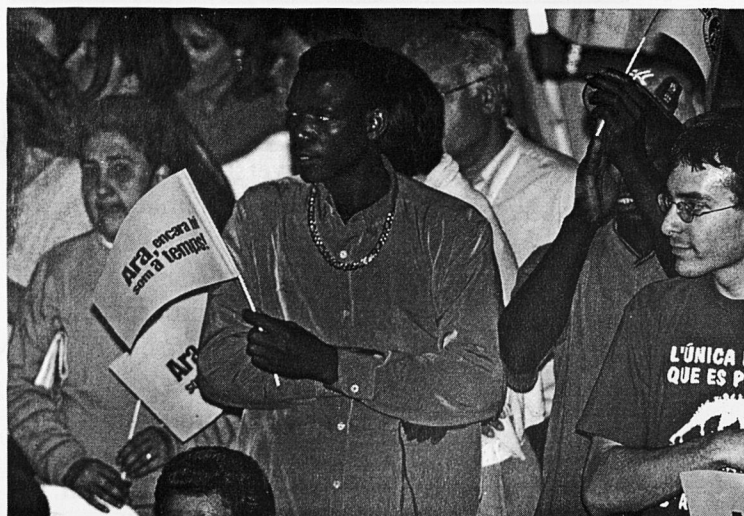

foto: Torelló. Arxiu del Diario de Mallorca

I aquest compromís de convivència, que és imprescindible, exigeix que tota la societat hi participi activament. Que les institucions invoquin la responsabilitat de tothom i liderin el procés, però que els mitjans de comunicació, que el sistema educatiu, que el món empresarial, laboral i sindical, que les associacions culturals i cíviques, que tothom sense excepció promogui aquest model de convivència i cohesió social.

I per crear aquest marc compartit de comunicació i de convivència, reclamam de les nostres institucions que d'una vegada es decideixin a impulsar un sistema comunicatiu propi, que implantin una ràdio i una televisió autonòmiques amb la màxima incidència social, capaç de vertebrar aquest àmbit comú de relació per a tots els ciutadans de totes les nostres illes.

Per impulsar tot això l'Obra Cultural Balear vol llançar des d'avui mateix quatre campanyes específiques per la llengua, la cultura i l'autogovern:

- La primera, per promoure la integració cívica, social i cultural de tots els nous ciutadans, amb el lema **"Integrar-se és estimar, conèixer i usar el català!"** Tothom té la possibilitat i la responsabilitat d'aproximar-se amb estimació a la nostra llengua, d'aprendre-la una mica més cada dia, d'usar-la més i millor cada vegada.

- Però sabem per experiència que moltes vegades els que ja podem parlar en català abandonam la nostra llengua si no la parla el nostre interlocutor. Això és molt sovint innecessari i absurd. En totes les converses, sense excepció, podem començar parlant en català. En totes les converses podem usar almenys alguna frase en català i facilitar d'aquesta manera que els altres la coneguin i l'apreguin. Tots els establiments públics poden fer alguna cosa per informar i aten-

dre el públic en català. I tots podem exigir que ho facin. Per això la segona campanya, per estendre l'ús social de la llengua catalana, amb el lema **"De tu a tu, sempre en català!"**.

- Al mateix temps, som conscients que sense competències polítiques ni recursos financers, les nostres illes no poden resoldre tots aquests desafiaments de convivència intercultural. Les Balears són la comunitat autònoma amb més immigració de tot l'Estat, rebem més de 12 milions de turistes cada any, tenim uns costos específics d'insularitat i feim una substancial aportació financera a les finances estatals. El govern de l'Estat ha

d'entendre que la solidaritat és més que una paraula per fer demagògia, que s'ha d'entendre recíprocament i que reclama competències compartides en la política d'immigració i el reconeixement dels costos financers de la insularitat i del creixement de la població i de la diversitat cultural. Per això la tercera campanya, amb el lema **"Pel ple autogovern i el reconeixement de la insularitat!"**.

- Finalment, com tots sabeu, la Unió Europea es troba a les portes d'una ampliació que representarà la incorporació d'onze noves llengües oficials, quasi totes de dimensions més reduïdes que el català. Aquesta ampliació coincidirà amb una reforma de les institucions europees i tot fa pensar que serà indispensable modificar el règim lingüístic actual: és una nova ocasió perquè les nostres institucions, els nostres representants polítics, i tota la societat reclamem amb força a l'Estat i a la Unió Europea que d'una vegada reconeguin el català com a llengua oficial, en peu d'igualtat amb totes les llengües històriques constitutives d'Europa. I aquesta és la quarta campanya: **"Per l'oficialitat del català a la Unió Europea!"**.

Tots són objectius ambiciosos, però al mateix temps són objectius justos i possibles. Tot és possible, com dèiem al començament, si actuam junts i amb decisió, des de la societat i des de les institucions. Endavant, idò, i que la nostra força ens porti al futur de llibertat i convivència que tenim dret a aconseguir.